

UCHWAŁA NR 43/2021
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 23 marca 2021 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja
Bezpartyjni i Samorządowcy z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1319)

postanawia

przyjąć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r., **wskazując na uchybienia** polegające na naruszeniu art. 125, art. 132 § 3 pkt 2, art. 132 § 5 i art. 102 § 1 w związku z art. 140 Kodeksu wyborczego, a także art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1566).

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, zawierające opinię na temat sprawozdania finansowego Komitetu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy wykazał w sprawozdaniu, że pozyskał przychody/wpływy w wysokości 484 502,90 zł. Komitet wykazał, iż środki te pochodziły z wpłat dokonanych przelewami przez obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Wpłaty dokonane przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu zostały wykazane przez Komitet w załączniku nr 1 do pkt II (Wpłaty na rzecz komitetu wyborczego przyjęte i niezwrócone) części II (Informacje szczegółowe) sprawozdania finansowego, który został jednak sporządzony niezgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Załącznik ten został skorygowany przez pełnomocnika finansowego Komitetu na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej.

Z dokumentacji przedłożonej przez Komitet wraz ze sprawozdaniem finansowym wynika, że Faktura VAT nr FA/9/10/2019 r., wystawiona na rzecz Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy w dniu 04.10.2019 r. przez Black Horse Krzysztof Grygorcewicz z Lublina na kwotę 403,44 zł brutto, została w tym samym dniu opłacona gotówką przez osobę fizyczną, której w dniu 22.10.2019 r. Komitet zwrócił z własnego rachunku bankowego środki, jakie osoba ta przeznaczyła na opłacenie kosztów Komitetu wyborczego, wpłacając je przelewem na rachunek bankowy tej osoby (s. 29/31 historii rachunku bankowego Komitetu). Podobnie Faktura nr F05/19/71464 z dnia 02.09.2019 r., wystawiona na rzecz Komitetu przez Hotele Diament S.A. w Gliwicach na kwotę 435,49 zł brutto, została opłacona gotówką w dniu jej wystawienia przez osobę fizyczną z jej własnych środków. Środki te zostały tej osobie zwrócone przelewem na jej rachunek bankowy z rachunku bankowego Komitetu w dniu 27.09.2019 r. (s. 10/31 historii rachunku bankowego Komitetu). Zwrot ten opisany został jako „Zaliczka na poczet faktury F/05/19/71464”.

Ustalenia te potwierdził pełnomocnik finansowy Komitetu w swoich wyjaśnieniach z dnia 19 maja 2020 r. (pkt 6 i 8 przywołanych wyjaśnień).

Opisany wyżej rodzaj operacji finansowych Sąd Najwyższy, rozpatrując skargi na odrzucenie sprawozdań finansowych, zakwalifikował jednoznacznie, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09, z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10 oraz z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III SW 1/15). Dokonywanie zakupów i regulowanie przez osoby fizyczne z własnych środków kosztów Komitetu wyborczego wyborców narusza art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych wyłącznie na cele związane z wyborami. Naruszenie wskazanego art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego stanowi w tym przypadku, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, uchybienie niepowodujące odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu, bowiem kwota środków finansowych przyjętych z naruszeniem art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego (838,93 zł), nie przekracza 1% ogólnej kwoty jego przychodów.

Komitet pozyskiwał środki w terminach określonych w art. 129 § 2 Kodeksu wyborczego, a wysokość wpłat nie przekraczała limitów, o których jest mowa w art. 134 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego.

Środki pozyskane przez Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy gromadzone były, zgodnie z art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego, na jednym rachunku bankowym Komitetu. Rachunek ten, o numerze 46 1090 2398 0000 0001 4321 9545, otwarty został w Santander Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie. Do umowy rachunku bankowego wprowadzone zostały zastrzeżenia wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego. Do tego rachunku otwarty został rachunek VAT 73 1090 2398 0000 0001 4321 9544. Rachunki te zostały zamknięte w dniu 11.12.2019 r.

Wydatki/koszty wykazane zostały przez Komitet w sprawozdaniu w kwocie tożsamej z jego przychodami lub wpływami, tj. 484 502,90 zł i zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- kosztów administracyjnych w kwocie 8 610,00 zł, w całości na sfinansowanie kosztów utworzenia i utrzymania strony internetowej komitetu;

– usług obcych w kwocie 475 892,90 zł, w tym korzystania ze środków masowego przekazu i nośników plakatów (261 951,46 zł), wykonania materiałów wyborczych, w tym prac koncepcyjnych i prac projektowych (162 766,51 zł), kosztów spotkań wyborczych (9 419,24 zł), pozostałych kosztów poniesionych na usługi obce (41 755,69 zł).

Jak wynika z badania sprawozdania finansowego Komitetu oraz z dokumentów finansowych dołączonych do niego, wydatki Komitetu zostały przeznaczone, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, na cele związane z wyborami.

Z dokumentów finansowych załączonych do sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy wynika jednak, że w dniu zamknięcia rachunku bankowego Komitetu (11.12.2019 r.), pełnomocnik finansowy tego Komitetu, zgodnie z art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego, opłacił z własnych środków zobowiązanie Komitetu wobec banku w kwocie 7,00 zł. Środki te błędnie nie zostały doliczone do kosztów Komitetu wyborczego. Ustalenia te potwierdził pełnomocnik finansowy Komitetu w przywołanych wyżej wyjaśnieniach z dnia 19 maja 2020 r. (pkt 3 tych wyjaśnień).

Ponadto Komitet sporządził załącznik do pkt VII części II sprawozdania finansowego (Wykaz pozostałych tytułów, niewymienionych w pkt II-IV i VI, wraz ze świadczeniami nieodpłatnymi, w tym świadczeniami określonymi w art. 132 § 5 oraz art. 133 Kodeksu wyborczego), w którym wycenił i wykazał, że przyjął korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym o łącznej wartości 725,00 zł. Odnosząc się do pytań Państwowej Komisji Wyborczej w tej sprawie, pełnomocnik finansowy Komitetu wyjaśnił, że wartość wycenionych na 600,00 korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, stanowiących część wykazanych i wycenionych w sprawozdaniu tego typu korzyści przyjętych przez Komitet, obejmowała świadczone przez niego usługi biurowe na rzecz Komitetu. Były one wykonywane w miejscu zamieszkania pełnomocnika finansowego na jego sprzęcie biurowym (pkt 12 wyjaśnień z 19 maja 2020 r.). Z powyższego wynika zatem, że część kosztów działalności pełnomocnika finansowego, obejmująca koszty mediów niezbędnych do korzystania z urządzeń biurowych, a także koszty papieru i innych materiałów eksploatacyjnych niezbędnych w pracy biurowej (np. toner do drukarki) powinien ponieść i opłacić z własnych środków Komitet. W kolejnych wyjaśnieniach (z dnia 5 czerwca 2020 r.) pełnomocnik finansowy Komitetu

doprecyzował, że w kwocie 600,00 zł, na jaką wyceniona została wartość części korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym przyjętych przez Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy, tj. korzyści przyjęte od pełnomocnika finansowego Komitetu, 15,00 zł stanowiła wartość papieru wykorzystanego na potrzeby Komitetu, 68,00 zł – tuszu do drukarki, oraz 2,81 zł – energii elektrycznej wykorzystanej na potrzeby Komitetu. Koszty te powinny zostać opłacone przez Komitet wyborczy, przyjęte korzyści majątkowe nie mieszczą się bowiem w katalogu korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym jakie może przyjmować komitet wyborczy, określonym w art. 132 § 5 i 133 § 2 Kodeksu wyborczego. Oznacza to, że zgodnie ze wskazanymi art. 132 § 5 i art. 133 § 2 Kodeksu wyborczego Komitet wyborczy przyjął korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym o łącznej wartości 639,19 zł, które poprawnie nie zostały zaliczone do przychodów lub wpływów oraz do wydatków lub kosztów Komitetu. Z powyższego wynika jednocześnie, że ponadto Komitet przyjął korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym niewymienione w art. 132 § 5 i 133 § 2 Kodeksu wyborczego (papier, tusz do drukarki, energia elektryczna) o wartości łącznej 85,81 zł. Jednak w przypadku Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy przyjęcie korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym o wartości 85,81 zł z naruszeniem wskazanych regulacji Kodeksu wyborczego stanowi, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, wyłącznie uchybienie niepowodujące odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu, albowiem łączna kwota środków finansowych przyjętych przez Komitet z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, nie przekroczyła 1% ogólnej kwoty przychodów Komitetu.

Jednocześnie pełnomocnik finansowy Komitetu oświadczył, że Komitet nie przyjmował korzyści majątkowych polegających na bezpłatnym świadczeniu usług związanych z umieszczaniem materiałów wyborczych.

Stosownie do art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez Komitet z naruszeniem przepisów tego aktu prawnego (85,81 zł) podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Na podstawie art. 149 § 4 Kodeksu wyborczego, Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego. Potwierdzenie wpłacenia równowartości

tych środków (tj. środków w kwocie 85,81 zł) Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niedokonania dobrowolnej wpłaty tych środków, wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wartość korzyści majątkowych przyjętych przez Komitet z naruszeniem regulacji Kodeksu wyborczego powinna zostać poza tym zaliczona zarówno do przychodów lub wpływów, jak i do wydatków lub kosztów Komitetu.

Z badania przeprowadzonego przez Państwową Komisję Wyborczą wynika zatem, że faktyczne przychody lub wpływy wykazane powinny zostać w części I sprawozdania (Informacje ogólne), lit. A, w kwocie 484 588,71 zł (484 502,90 zł + 85,81 zł); a w części I, lit. A, pkt II (Wartość innych przychodów lub wpływów) wykazana powinna zostać kwota 85,81 zł.

Wydatki lub koszty Komitetu powinny zostać natomiast wykazane w części I sprawozdania (Informacje ogólne), lit. B (Wydatki lub koszty) w kwocie 484 595,71 zł (484 502,90 zł + 7,00 zł + 85,81 zł); koszty administracyjne, w części I, lit. B pkt I sprawozdania, w kwocie 8 612,81 zł (8 610,00 zł + 2,81 zł); koszty wynajmu powierzchni biurowej, w tym koszty energii elektrycznej, w części I, lit. B pkt I, ppkt 1, w kwocie 2,81 zł; usługi obce wykazane powinny zostać w części I, lit. B, pkt II 475 899,90 zł (475 892,90 zł + 7,00 zł); pozostałe koszty poniesione na usługi obce wykazane powinny zostać w części I sprawozdania, lit. B, pkt II, ppkt 5 sprawozdania, w kwocie 41 762,69 zł (41 755,69 zł + 7,00 zł); oraz pozostałe wydatki, w części I sprawozdania, lit. B, pkt IV, w kwocie 83,00 zł.

Wykazanie w sprawozdaniu błędnych przychodów lub wpływów, jak i wydatków lub kosztów Komitetu oznacza, że Komitet uchybił ustawowemu obowiązkowi sprawozdawczemu, określonemu w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Wydatki Komitetu Wyborczego Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy nie przekroczyły limitu określonego zgodnie z art. 135 § 1, w związku z art. 199 i 259 Kodeksu wyborczego. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły natomiast limitu wydatków określonego zgodnie z art. 136 tego Kodeksu.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej Komitetu w dniu 28 sierpnia 2019 r., tj. z przekroczeniem siedmiodniowego terminu liczonego od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu Komitetu, który to termin upłynął w przypadku tego Komitetu w dniu 19 sierpnia 2019 r. Pełnomocnik wyborczy Komitetu uchybił tym samym regulacji określonej w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego.

Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego uchybienia popełnione przez Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja Bezpartyjni i Samorządowcy nie skutkują odrzuceniem jego sprawozdania finansowego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, dokumentów do niego załączonych, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień pełnomocnika finansowego Komitetu, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)